

Ekosistema bizia

EUSKAL SOZIOLINGUISTIKA JARDUNALDIA

2024

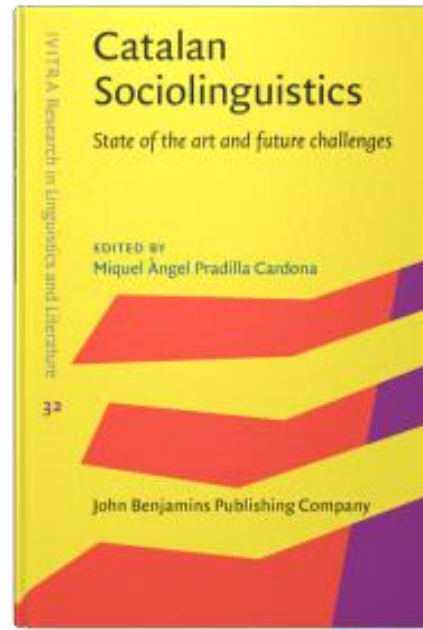
www.soziolinguistika.eus/jardunaldia

2024ko apirilaren 23a
Europa Jauregia
GASTEIZ

Katalanaren soziolinguistikaren ekosistema

Avel·lí Flors Mas. CUSC, Universitat de Barcelona

«... as it currently stands, Catalan sociolinguistics has accumulated such a large corpus of research that it is practically impossible to deal with»

(PRADILLA 2022: 1)

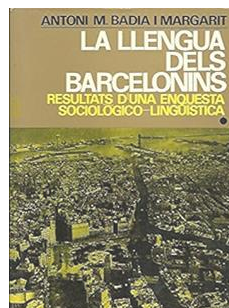
1. Una mica d'història
2. Dos paradigmes centrals (i altres línies de recerca)
3. Cap a un mapa de la sociolingüística catalana
4. La *conversa* sociolingüística als Països Catalans: publicacions, jornades i activitats
5. Mirades al futur

Continguts

Sociolingüística catalana: una mica d'història

Antoni M. Badia i Margarit
La llengua dels barcelonins: resultats d'una enquesta sociològico-lingüística

1969

Francesc Vallverdú
Dues llengües: dues funcions?

1970

1965

Lluís V. Aracil
«Conflit lingüístic et normalisation lingüístic dans l'Europe nouvelle»

1969

Rafael L. Ninyoles
Conflite lingüístic valencià

Sociolingüística catalana: una mica d'història

Primera aparició pública del **GCS**
VIII Congrés Mundial de Sociologia
(Toronto, Canadà)

1974

Es publica el primer número de
la *Revista de Llengua i Dret*

1983

1973

Constitució del **Grup Català de Sociolingüística**
Universitat Catalana d'Estiu (Prada de Conflent, Catalunya Nord)

1977

Es publica el primer número de
Treballs de Sociolingüística Catalana

Sociolingüística catalana: una mica d'història

Albert Bastardas i Boada
*Ecologia de les llengües: medi,
contactes i dinàmica sociolingüística*

1996

Emili Boix i F. Xavier Vila
Sociolingüística de la llengua catalana

1998

1989

Primera enquesta del **Servei d'Investigació i Estudis Sociològics** (Generalitat Valenciana), dirigit per Rafael L. Ninyoles

1998

Fundació del **Centre Universitari de Sociolingüística i Comunicació** de la Universitat de Barcelona (CUSC-UB)

Sociolingüística catalana: una mica d'història

Primera **Enquesta d'usos lingüístics** a Catalunya (Generalitat de Catalunya-IDESCAT)

2003

El GCS passa a denominar-se **Societat Catalana de Sociolingüística** i s'integra a l'Institut d'Estudis Catalans com a societat filial

2008

2001

«**Jornada sobre els usos lingüístics interpersonals**», organitzada pel GCS

2003

XARXA CRUSCAT
Coneixements, representacions i usos del català

Creació de la **Xarxa CRUSCAT** (Coneixements, representacions i usos del català), dependent de l'IEC

Dos paradigmes centrals

Sociolingüística de la minorització

- **Sociolingüística del conflicte** (Vila 2016; Pujolar 2021) → crítica del model de **diglòssia** fishmaniana (Ninyoles 1969) i **normalització lingüística** com a alternativa popular a substitució (Aracil 1965)
- Focus en la **llengua catalana/comunitat lingüística**
- Perspectiva **macrosocial** i **diacrònica**
- Elaboració **teòrica**, poca fonamentació empírica
- Evolució → més fonamentació empírica (enquestes SIES/EUL); noves perspectives teòriques (ecologia de la llengua); **governamentalització?** (Branchadell 2006)
- Connexió amb tradicions SL de llengües minoritzades (basca, occitana...)—escassa repercussió en acadèmia anglòfona (Martin-Jones 1988; Pujolar 2021)

Economia política de la llengua, perspectives «crítiques»

- Inspirada per la **sociolingüística interaccional** (Calsamiglia, Tusón, Nussbaum) i la sociologia de **Pierre Bourdieu** (Woolard 1985)
- Focus en el **subjecte parlant**/desigualtat social; **pluri-/multilingüisme**
- Perspectiva **microsocial** i **sincrònica**
- Fonamentació empírica (**etnografia**)
- Inspiració i més repercussió en corrent principal de l'acadèmia anglòfona (e.g. *alternança de codi, ideologies lingüístiques, nous parlants...*)—mediadora de relació amb altres tradicions SL de llengües minoritzades?

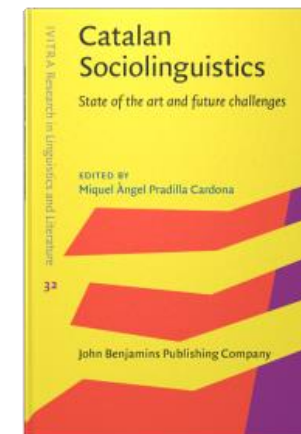
...incompatibles?

Altres línies de recerca

Miquel Àngel Pradilla (ed.) (2022). *Catalan Sociolinguistics. State of the art and future challenges*. Amsterdam: John Benjamins

1. Catalan sociolinguistics: A multifaceted discipline, Miquel Àngel Pradilla
2. History of the group GCS/ASOLC/SOCS, Francesc Vallverdú
3. Linguistic ecology, Pere Comellas
4. For a prospective sociology of language: From prophecy to foresight, Ernest Querol
5. Is there a social history of the Catalan language?, Miquel Nicolás
6. Research on language codification: A general proposal, Joan Costa-Carreras
7. The process of normalising Catalan in the media: Notes on the evolution of research (1980–2020), Josep Gifreu and Maria Corominas
8. The (limited) contribution of Catalan political science to Catalan sociolinguistics, Albert Branchadell
9. Forty years of language policy in Catalonia (1980–2020): Intervention in linguistic skills, practices and ideologies, Elvira Riera-Gil
10. From normalisation to sustainability: The limits of status Planning, Isidor Marí
11. Language law in the Catalan domain, Eva Pons
12. The economics of Language, Amado Alarcón
13. Demolinguistics in Catalan-speaking territories, Joaquim Torres i Pla
14. The linguistic transmission of Catalan: Current state of affairs and analysis, Antoni Mas Miralles and Brauli Montoya Abat
15. Research on educational sociolinguistics in the Catalan-speaking area, F. Xavier Vila
16. Language and social psychology research in Catalan sociolinguistics, Llorenç Comajoan-Colomé and Miquel Strubell
17. Linguistic anthropology: Concepts and field sites, Joan A. Argenter
18. New speakers: Language and subjectivity, Joan Pujolar
19. Pragmatics and discourse analysis, Núria Alturo
20. The kaleidoscopic universe of the sociolinguistics of variation in the Catalan Language, Miquel Àngel Pradilla Cardona

Mapa de la Recerca Sociolingüística

Llista [Pàgina principal de la SOCS](#)

En aquest mapa i en aquestes fitxes trobareu informació detallada sobre grups de recerca, projectes de recerca i programes de doctorat que acullen investigacions en l'àmbit d'interès acadèmic de la Societat Catalana de Sociolingüística (SOCS). Aquestes fitxes corresponen a cadascun dels punts de localització destacats en el "Mapa de la recerca sociolingüística" de la SOCS.

L'objectiu d'aquest mapa i les fitxes és poder oferir una visió panoràmica de la recerca sociolingüística, la qual pot interessar tant el conjunt de membres de la SOCS com d'altres investigadors i investigadores. Esperem que també siguin útils per a tothom qui vulgui iniciar-se en aquest tipus de recerca i busqui un programa que aculli la seva tesi doctoral.

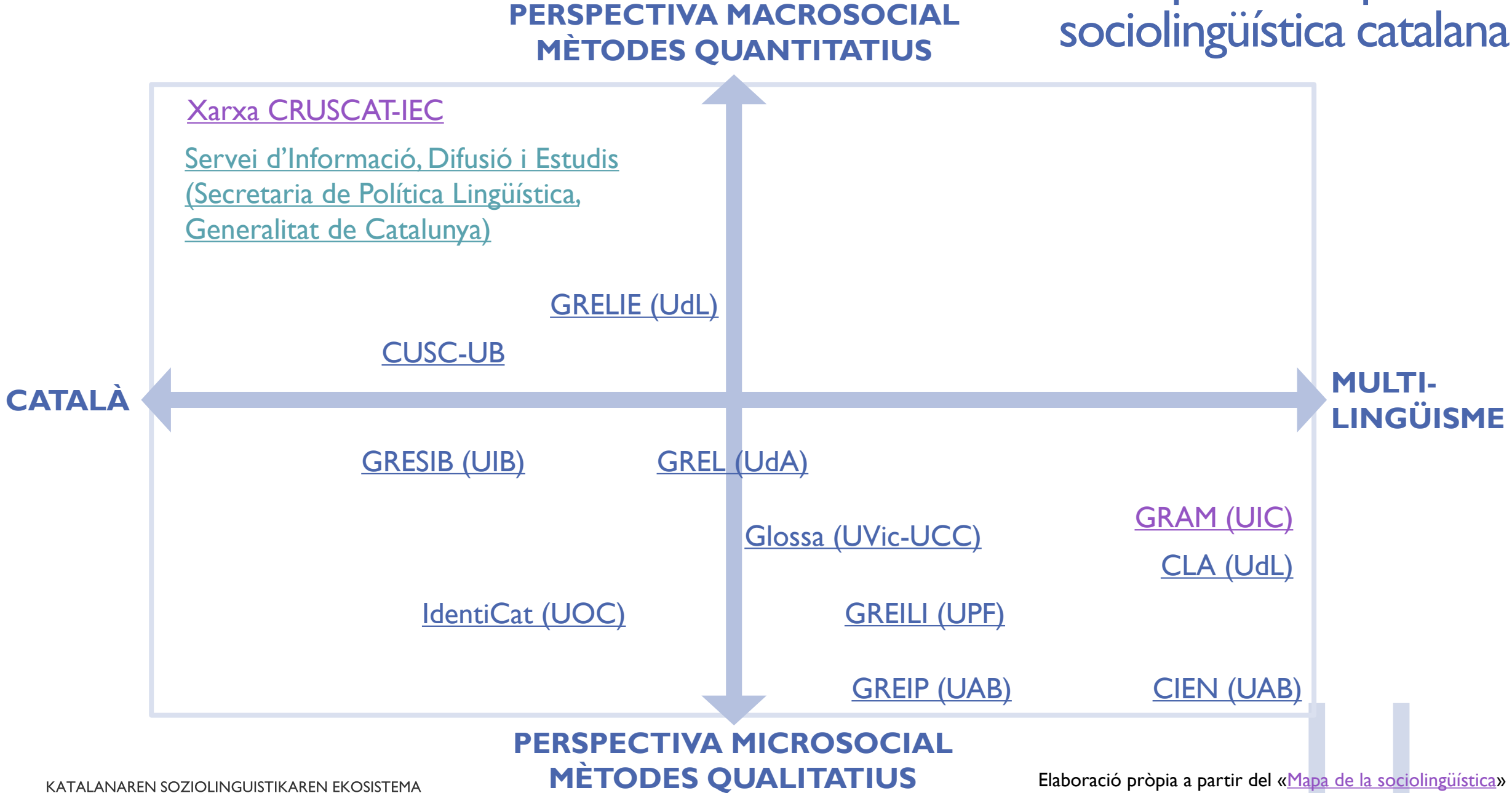

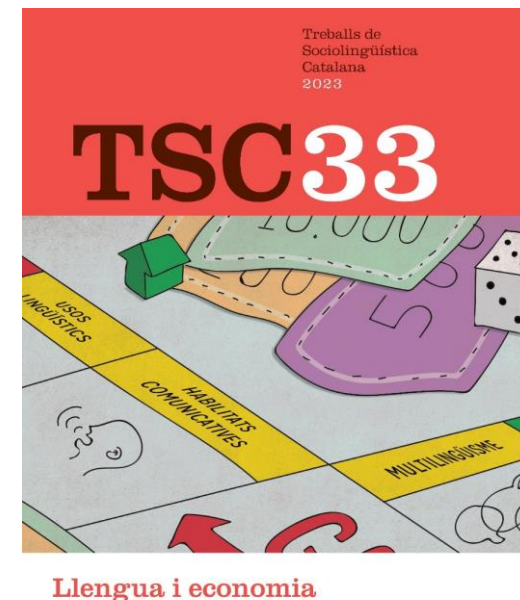
Cap a un mapa de la sociolingüística catalana

Projecte de la Societat Catalana de Sociolingüística (SOCS, IEC)

- Impulsora: Mireia Trenchs; responsable actual: Juan Jiménez-Salcedo

Cap a un mapa de la sociolingüística catalana

La conversa sociolingüística als Països Catalans: publicacions

Xarxa CRUSCAT

Coneixements, representacions i usos del català

[Inici](#) | [Login/Press](#) | [Qui som](#) | [Publicacions](#) | [Projectes](#) | [Àrees temàtiques](#) | [Jornades](#) | [Butlletins CRUSCAT](#) | [Cercle XXI](#)

Jornades

Jornades de recerca Xarxa CRUSCAT (biennals)

- Any 2022: V Jornades "La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana". Del 25 al 27 de gener de 2022. Barcelona, Seu de l'Institut d'Estudis Catalans.
- Any 2018: IV Jornades "La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana". 14 i 15 de juny de 2018. Barcelona, Seu de l'Institut d'Estudis Catalans.
- Any 2016: III Jornades "La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana". 31 de maig i 1 de juny de 2016. Barcelona, Seu de l'Institut d'Estudis Catalans.
- Any 2013: II Jornades "La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana". 11 i 12 de desembre de 2013. Barcelona, Seu de l'Institut d'Estudis Catalans.
- Any 2011: I Jornades "La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana". 27 i 28 de gener de 2011. Barcelona, Seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

Jornades temàtiques (biennals)

- Any 2012: I Jornada Temàtica de la Xarxa CRUSCAT "La Sociolingüística de la variació en l'àmbit de la llengua catalana". Dimecres 6 de juny de 2012. Barcelona, Institut d'Estudis Catalans.
- Any 2010: Jornada: "El català mola? Jornades sobre competències, representacions i usos de la llengua en l'àmbit juvenil". 11 i 12 de novembre de 2010. Tarragona, Palau de Congressos.

DESTAQUEM

- V Jornades "La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana" (2022)
- Treballs de Sociolingüística Catalana

Entrades recents

- TSC: Llengua i economia (2023)
- Jornada: Les mobilitats com a repte per a la sostenibilitat de les llengües minoritzades: 40 anys de la Revista de Llengua i Dret
- Postdoc UCD en llengua catalana
- Reconeixement a Joan A. Argenter en la primera edició de

SEMINARI de SOCIOLINGÜÍSTICA i POLÍTICA LINGÜÍSTICA del CUSC-UB

Curs 2023/2024

DISSABTES PRESENCIALS	
Divendres 29 de setembre 12h Sala de professors Facultat de Filologia i Comunicació Institut d'Estudis Catalans Eva Collà (IAB) L'impacte de la COVID-19 contemporània: aspectes sociolingüístics	Divendres 16 de febrer 12h Camille Marvin (UOC LMONS) Política lingüística de llengües minoritzades i el seu paper: el cas de les comunitats escolars transnacionals
Divendres 20 d'octubre 12h Cecilia Fuster (Màgister de llengües universitàries, Suïssa) Camille Basset (Shookwaars universitat, Suïssa) Translanguaging a Suïssa: Una revisió crítica des d'una perspectiva plurilingüe	Divendres 15 de març 12h Josefina Carrera-Sabaté (CUSC-UB) Joan Benet-Garnes (UB) Percepció de la lateralitat política en adolescents: factors actitudinals i d'ús
Divendres 17 de novembre 12h Claudia Menéndez (Universitat d'Urbino) "Te per que tu m'entengues, identitat i dialògic en parlars d'estranger: l'impacte de la minorització lingüística a Àsturies"	Divendres 19 d'abril 12h Marta Puigdevall i Joan Fuster (UOC) Competències lingüístiques en la promoció de la justícia sociolingüística
Divendres 15 de desembre 12h Rami Carbonera (Serbiak Institut, Corbus, Alemanya) Federalisme i legitimitat de les llengües minoritàries: el cas del català i del castellà	Divendres 24 de maig 12h Marguerite Mathien (University of Cantabria, Berkeley, EUA) «Català més referent»: Teories locals sobre la baixa presència del català en les piràmides d'edat i l'immigració a Catalunya
Divendres 19 de gener 12h Marta Sureda (UOC CUSC-UB) La promoció de les llengües minoritzades a les xarxes socials: una comparativa europea	Divendres 18 de juny 12h Enric Boix-Fuster i Avel·lí Flor-Mas (CUSC-UB) Resposta preliminar a Catalunya del projecte Alta minorització i reproducció lingüística al sud-oest europeu (AMRESE)

Gratuït i en línia

Més informació segueix el QR:

La conversa sociolingüística als Països Catalans: jornades i activitats

SOCIETAT CATALANA DE SOCIOLINGÜÍSTICA

13

Mirades al futur

Mirades al futur

1. **Repte teòric (i metodològic)** → com bastir ponts entre la sociolingüística de la minorització i la sociolingüística «crítica»? Podem fer contribucions rellevants a altres ciències socials (per ex. decolonialitat, feminisme...)? Com potenciar la interdisciplinarietat?
2. **Repte epistemològic** → podem tornar a generar teoria i obrir espais de conversa entre tradicions de llengües minoritzades? O estem «condemnats» a dialogar a través del *mainstream* anglòfon?
3. **Repte institucional** → com contribuir a l'activisme lingüístic i a les polítiques lingüístiques de revitalització des de l'acadèmia? Ens calen entitats de transferència i recerca aplicada?
4. **Repte formatiu** → com fer sostenible una oferta suficient de formació de postgrau, màster i doctorat?

Eskerrik asko!

Avel·lí Flors-Mas

aflorsmas@ub.edu

Tres recomanacions bibliogràfiques

PRADILLA, Miquel Àngel (ed.) (2022). *Catalan Sociolinguistics. State of the art and future challenges*. Amsterdam: John Benjamins

PUJOLAR, Joan (2021). Valencian sociolinguistics: Aracil, Ninyoles and the minority question. *Journal of Sociolinguistics* 25, 131–158.
<https://doi.org/10.1111/josl.12473>

VILA, F. Xavier (2016). Sobre la vigència de la sociolingüística del conflicte i la noció de normalitat lingüística. *Treballs de Sociolingüística Catalana* 26, 199-217.
<https://doi.org/10.2436/20.2504.01.116>